

ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ДЕРЖАВНОЮ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЮ СЛУЖБОЮ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПЕНІТЕНЦІАРНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ

В'ячеслав Віталійович ДАВИДЕНКО,

*канд. юрид. наук, доцент кафедри
оперативно-розшукової діяльності Харківського
національного університету внутрішніх справ*

У системі суб'єктів запобігання пенітенціарній злочинності Державна кримінально-виконавча служба (далі – ДКВС) України по праву посідає основне місце, що зумовлено, у першу чергу, специфікою її завдань, щодо здійснення державної політики у сфері виконання кримінальних покарань.

Проте реалізація даної функції являється неможливою без налагодженої та ефективної взаємодії ДКВС України з оперативними підрозділами Національної поліції України (далі - НПУ) [5, с. 135].

Станом на 01.01.2024 року завдяки належній взаємодії між оперативними підрозділами Національної поліції з ДКВС України було розкрито 3 654 кримінальних правопорушень, в ході яких вилучено 26 одиниць зброї, більше 1,3 тис. набоїв та 1,4 кг вибухівки.

Нажаль, як показує практика, канали надходження в місця позбавлення волі заборонених предметів та зброї у більшості випадків персоналом ДКВС України не встановлюються, і правоохоронні органи мають надавати належну правову оцінку таким діям.

За справедливим твердженням О.О. Шкути причини потрапляння у місця позбавлення волі заборонених предметів є різними, і в першу чергу як правило залежать не лише від неефективності роботи персоналу ДКВС України щодо перекриття каналів надходження заборонених предметів, а за часту від умисних кримінально-протиправних дій самого персоналу органів і установ виконання покарань спрямованих на незаконне отримання прибутку [4, с. 382].

Такий стан справ нажаль не може не позначитись на взаємодії оперативних підрозділів НПУ з ДКВС України в процесі запобігання пенітенціарній злочинності в умовах воєнного стану в Україні.

У практичній діяльності взаємодія оперативних підрозділів НПУ з ДКВС України відбувається в таких випадках: по-перше, при необхідності використання в інтересах слідства результатів оперативно-розшукової діяльності; по-друге, для застосування під час розслідування кримінальної справи, яка знаходиться в провадженні слідчого, оперативно-розшукових (оперативно-технічних) можливостей органу дізнання; по-третє, коли ним самостійно здійснюється досудове розслідування у формі дізнання; по-четверте, при виконанні оперативними підрозділами доручень та вказівок слідчого про проведення слідчих/розшукових дій або наданні допомоги слідчому в їх проведенні [2, с. 44].

З огляду на викладене, варто окремо зауважити, що оперативні підрозділи НПУ в системі правоохоронних органів - це зазвичай окремі організаційно-управлінські структури, яким у правових приписах законодавства і відомчих нормативно-правових актах визначені завдання, компетенція та обсяг повноважень, у тому числі і у сфері оперативно-розшукової діяльності [1, с. 133].

Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності, яке сьогодні, в умовах воєнного стану діє в Україні, чітко розмежовує цю діяльність та кримінальний процес. При цьому оперативно-розшукова діяльність значною мірою спрямована на забезпечення, «обслуговування» кримінально-процесуальної діяльності.

Отже, під взаємодією оперативних підрозділів НПУ з ДКВС України слід розуміти засновану на вимогах закону і відомчих нормативно-правових актів, узгоджену за проміжними і кінцевими цілями діяльність адміністративно і службово-незалежних один від одного органів, яка координується слідчим і здійснюється при комплексному поєднанні та ефективному використанні повноважень, методів і засобів, що ними наділені ці органи, для розкриття кримінальних правопорушень вчинених в установах виконання покарань ДКВС України [3, с. 650].

На підставі викладеного можемо справедливо констатувати, що взаємодія оперативних підрозділів НПУ з ДКВС України щодо запобігання пенітенціарній злочинності в умовах воєнного стану в Україні являє собою спільну діяльність відповідних суб'єктів, яка має узгоджений, систематичний та цілеспрямований характер, спрямований на недопущення розповсюдження кримінальних правопорушень вчинених в установах виконання покарань ДКВС України шляхом вчинення нормативно визначених та узгоджених за місцем і часом дій із застосуванням відповідного правового інструментарію.

Список використаних джерел:

1. Свинаренко Ю.П. Шкута О.О. Нормативно-правове регулювання взаємодії оперативних підрозділів з органами дізнання та досудового слідства. *Правові новели*. № 22 Т. 3/2024 С. 131-136. http://legalnovels.in.ua/journal/22-3_2024/23.pdf
2. Свинаренко Ю.П. Шкута О.О. Особливості взаємодії оперативних підрозділів з органами дізнання та досудового слідства. *Держава та регіони. Серія: Право*, 2024 р., № 1 (83) том 2 С. 42-46. http://law.stateandregions.zp.ua/archive/1-2_2024/9.pdf
3. Шкута О.О. Дізнавач як суб'єкт запобігання насильницьким кримінальним правопорушенням. *Юридичний науковий електронний журнал*. №5/2024 С. 649-652. http://lsej.org.ua/5_2024/164.pdf
4. Шкута О. О. Сучасні проблеми реалізації кримінально-виконавчої політики як засобу запобігання злочинності. Теоретико-прикладний аспект. *Прикарпатський юридичний вісник*: зб. наук. пр. 2017. № 6 (21). Т. 2. С. 154-157. [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Pjuv_2017_6\(2\)_34](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Pjuv_2017_6(2)_34)
5. Oleh Shkuta, Maksym Korniienko, Mykola Yankovyi (2022) Foreign experience of preventing military and economic crimes (Зарубіжний досвід запобігання військово-економічній злочинності). *Baltic Journal of Economic Studies*. Vol. 8 № 4. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», (2022). P. 185-190 <http://baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/1937/1946>